

Khoá tập huấn Đồng hành I

Tại Trung tâm Mục vụ Mỹ Tho

Từ ngày 12 đến 14/7/2013

Ban Khuyến học Caritas Việt Nam

Từ ngày 12 đến 14 tháng 7 năm 2013, ban Khuyến học Caritas Việt Nam tổ chức khoá tập huấn cho các cộng tác viên đồng hành với các em học sinh trong chương trình Con Đường Sáng với chủ đề “Đồng hành I”. Tham dự khoá tập huấn gồm có 43 tham dự viên là những người phụ trách các đơn vị của chương trình Con Đường Sáng tại địa phương của 4 giáo phận Đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL): Cần Thơ, Mỹ Tho, Long Xuyên, Vĩnh Long; và hai giáo phận miền Trung: Huế và Kontum.

Ban Tổ chức gồm Lm.Vinh Sơn Vũ Ngọc Đồng, Giám đốc Caritas Việt Nam; bác Phaolô Lê Phước Thiện, phụ trách ban Khuyến học; bác Anphonse Nguyễn Thanh Tòng; Nt.Maria Nguyễn Hồng Hà, phụ trách ban Bảo vệ Sự sống; cô Anna Nguyễn Thị Tuyết Lê, phụ trách ban Phong và hai Giảng viên của khóa là thầy Martinô Trần Tuấn Huy, Giám đốc Trung tâm Giá trị Sống - Kỹ năng Sống thuộc Cty YCA; cô Nguyễn Thị Ánh Nguyệt, Thạc sĩ Tâm lý, Giảng viên Đại học KHXH&NV TP.HCM.

Khóa học khai mạc lúc 10g30 ngày 12/7/2013. Sau lời kinh khai mạc, Cha Giám đốc Caritas Việt Nam chia sẻ với các tham dự viên về linh đạo Bác ái. Trong phần chia sẻ, Cha lưu ý đến khía cạnh con người trong thực tại xã hội (con người toàn diện). Vì thế, bác ái không phải chỉ về phương diện vật chất hay tinh thần mà thôi, nhưng là cả hai: vật chất lẫn tinh thần vì con người toàn diện là một thực thể gồm thể xác và tinh thần.

Buổi chiều cùng ngày, thầy Trần Tuấn Huy hướng dẫn các tham dự viên học hỏi *Công ước về quyền Trẻ em; Những vi phạm về quyền trẻ em tại Việt Nam trong gia đình, trong làng xóm, ngoài xã hội; Kỹ năng tiếp cận với gia đình của trẻ - giao tiếp với thái độ tôn trọng*. Áp dụng phương pháp giáo dục chủ động, năng động nhóm: sau một đoạn video clip ngắn, các nhóm thảo luận về quyền Sống còn, quyền Phát triển, quyền Bảo vệ, quyền Tham gia của trẻ. Những vi phạm về quyền trẻ em trong gia đình, nhà trường, làng xóm, xã hội... mỗi nhóm sau khi thảo luận xong trình bày bài của nhóm bằng hình thức sắm vai/viết/vẽ ra giấy... các tham dự viên hào hứng tham gia sôi nổi, giờ học trở nên sinh động hơn.

Phân chia sẻ của bác Lê Phước Thiện về *Vai trò và trách nhiệm của người đồng hành trong sự phát triển của trẻ*. Bài chia sẻ dựa vào câu chuyện của ông Tôbia trong Thánh Kinh làm nền tảng cho người đồng hành, qua đó các tham dự viên học hỏi về kỹ năng giải quyết vấn đề, về sự lắng nghe và tin tưởng vào sự đồng hành của Thiên Chúa trên bước đường phục vụ. Với 6 tình huống thực tế về vấn đề trẻ bỏ học được đưa ra, các nhóm cùng thảo luận tìm cách giải quyết qua việc sắm vai trong mỗi tình huống:

1. Nhà em nghèo quá!

Cha mẹ em rất siêng năng, chăm chỉ làm việc mà vẫn không đủ để nuôi 3 anh em của em. Em muốn nghỉ học để đi làm phụ giúp gia đình. (1 HS lớp 9)

2. Em học kém quá!

Hầu như môn nào em cũng không đủ điểm trung bình. Em chán lắm và chỉ muốn nghỉ học thôi! (1 HS lớp 6)

3. Mẹ em cứ mua số đề!

Mẹ em mong được đổi đời, nên ngày nào cũng mua số đề. Đổi đời thì chưa thấy, nhưng cứ ít hôm lại thấy người đến đòi nợ. Ba em biết được, ông mắng, rồi hai ông bà gây ầm lên. Tình trạng này cứ lặp đi lặp lại hoài. Em chán quá muốn bỏ học và bỏ nhà đi luôn (1 HS lớp 10).

4. Ba em hầu như ngày nào cũng xỉn!

Mỗi lần như vậy mẹ con tụi em phải lánh mặt chứ ông thấy thì thế nào cũng có chuyện. Em thương mẹ quá, muốn bỏ học và bỏ nhà đi kiếm việc làm để giúp mẹ (1 HS lớp 8).

5. Ba mẹ bảo em nghỉ học để đi làm

Mẹ em bảo: con Thuý con bà Tám ở ấp 3 mới học hết lớp 8, lên Sài Gòn làm mấy năm nay. Nó trở về nhà ăn mặc đẹp, ra vẻ có tiền lắm. Nó bảo mẹ cho con đi theo nó, nó giúp cho kiếm tiền. Con theo nó nhe! (1 HS lớp 8).

6. Tốt nghiệp vẫn không có việc làm

Em thấy mấy anh chị trong xóm, học đã đời, nghe nói là tốt nghiệp đại học, cao đẳng gì đó mà bây giờ người thì làm ruộng, người lên Sài Gòn làm công nhân. Em sợ học xong em cũng như vậy (1 HS lớp 9).

Dù một ngày đi đường xa vất vả, dù trời đã tối nhưng với những tình huống thực tế đặt ra, các tham dự viên đã không ngại mệt mỏi để cùng tiếp tục giải quyết vấn đề một cách nhiệt tình. Các nhóm lần lượt sắm vai vào tình huống để giải quyết. Một số anh chị khi lên sắm vai đã không giữ được những giọt nước mắt khi nghĩ đến các em đang gặp những hoàn cảnh như thế.

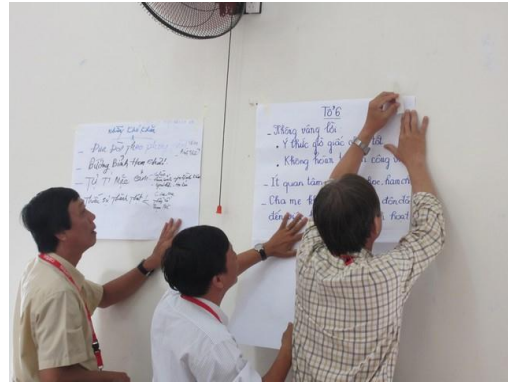
Sau phần giải quyết tình huống, mọi người cùng đọc những lời kinh tối, nghe đoạn Tin Mừng và một vài phút trầm lắng suy tư. Bầu khí giờ kinh gia đình ấm áp của những người đồng hành cùng tâm tình thao thức với những học trò thân thương, những mầm non của gia đình, của đất nước quyện vào như làn hương thơm dâng lên Thiên Chúa với hy vọng các em tìm được tương lai tươi sáng hơn.

Ngày 13/7/2013, các tham dự viên học hỏi về *đặc điểm tâm lý của trẻ từ 6 tuổi - 18 tuổi*, do thạc sĩ Nguyễn Thị Ánh Nguyệt phụ trách. Các tham dự viên thảo luận các đề tài về trẻ em, về những khó khăn khi làm việc với trẻ, về trường hợp trẻ nghiện trò chơi trực tuyến (game online)...

Khi làm việc với trẻ, người đồng hành cần nhớ những yêu cầu cần có đối với trẻ: tôn trọng, an toàn, tình yêu thương. Nếu trong gia đình trẻ cảm thấy không được tôn trọng, không được an toàn thì dễ bỏ nhà ra đi hoặc lao vào game online vì trong những trò chơi ảo này trẻ thấy mình được tôn trọng, là anh hùng, được tự do thể hiện chính mình.

Một ngày học về đặc điểm tâm lý trẻ đã giúp các tham dự viên khám phá ra những điều mới mẻ khi tiếp xúc với phụ huynh và trẻ trong những tình huống bất ngờ để không gây phản cảm mà giúp phụ huynh và trẻ ngộ ra vấn đề.

Tiếp nối đặc điểm tâm lý trẻ là phần *giáo dục giá trị sống, kỹ năng sống cho trẻ; các phương pháp và hình thức giúp trẻ hình thành giá trị và kỹ năng sống* do thầy Trần Tuấn Huy phụ trách. Những trò chơi nhóm, những đoạn video clip giúp trẻ nhận thức và chia sẻ vấn đề, từ đó nơi bản thân trẻ - cùng với sự hướng dẫn của cha mẹ/người đồng hành - trẻ dần dần hình thành nhân cách.

Giữa hai mặt của cuộc sống: kẻ ăn không hết, người lần không ra. Người giàu có ăn chơi phung phí cho những bữa tiệc thừa thãi, những cuộc vui thâu đêm suốt sáng; trong khi người nghèo khổ lao động vất vả vẫn không đủ ăn, phải nhặt những mẩu thức ăn thừa người ta ném rác về dùng. Thầy Đinh Minh Nhật, phụ trách đơn vị nhà mở Giuse ở Gia Lai, chia sẻ hoàn cảnh của các em ở nhà mở tương tự các em trong đoạn video clip: Nhà mở nhận phụ giúp tiệc cưới cho người dân trong khu xóm, sau các buổi tiệc, những người phụ trách thu những mẩu thức ăn thừa về phân loại và nấu lại cho các em ăn... thầy không kiềm được cảm xúc khi chia sẻ về những em nghèo, mồ côi trong nhà mở mà Thầy phụ trách.

Ngày 14/7/2013, chỉ còn vài giờ trong buổi sáng của ngày Chủ Nhật, các tham dự viên học hỏi một số kỹ năng để hướng dẫn trẻ phương pháp học cho có hiệu quả; học hỏi phương pháp tổ chức các hoạt động vui chơi để rèn luyện giá trị sống, kỹ năng sống cho trẻ.

Bác Lê Phước Thiện, phụ trách ban Khuyến học nhắc nhở những người đồng hành về quy trình quản lý, ghi chép hồ sơ của trẻ, báo cáo kết quả học tập, nhận xét về hạnh kiểm của trẻ theo những quy định, biểu mẫu chung và sổ tay đồng hành (nhật ký đồng hành). Đối với chương trình Caritas Slovakia, bác cũng nhắc nhở những người phụ trách đơn vị về việc hướng dẫn các em viết một lá thư như thế nào cho đúng vì một vài em viết thư cảm ơn cha mẹ đỡ đầu với cách trình bày và nội dung không phù hợp. Tuyệt đối trong thư không được xin hoặc gợi ý xin thêm tiền hay đồ vật gì. Cũng nên kèm theo thư là hình của các em để những người đỡ đầu được biết sự phát triển của các em về trí lực và thể lực như thế nào. Việc chụp hình cũng cần lưu ý không nên ăn mặc lòe loẹt, phản cảm.

Trước khi khoá học kết thúc, Cha Giám đốc Trung tâm Mục vụ Mỹ Tho và Cha Giám đốc Caritas Mỹ Tho đến chào thăm, chia sẻ niềm vui, động viên và cảm ơn các tham dự viên đã hy sinh cùng đồng hành với các em học sinh. Hy vọng sau khoá học này, những người đồng hành có thêm hành trang để cùng sánh bước với các em không chỉ trên những bước đường học tập mà còn trong những chặng đường của cuộc sống để các em được phát triển toàn diện về thể chất và tinh thần.

Cha Giám đốc Trung tâm Mục vụ, Cha Giám đốc Caritas Mỹ Tho, bác Lê Phước Thiện - đại diện Caritas Việt Nam, thầy Trần Tuấn Huy, giảng viên trao giấy chứng nhận cho các tham dự viên trong khoá *Đồng hành I*. Nhiều tham dự viên mong muốn được tiếp tục tham dự khoá học trong năm tới.

Trước khi ra về, các cha cùng dùng cơm trưa với các tham dự viên. Bữa cơm thân mật đầy ấn tượng và sinh động với những bài ca cổ, bài hát của dân tộc Bana, thơ của Huế do Cha Giám đốc Trung tâm Mục vụ, chị Hlem (Kontum), chị Lệ (Huế) gửi tặng. Đáp lại tấm chân tình của các chị em Kontum và Huế, đại diện người dân miền sông nước cũng có những bài hát đặc trưng của vùng miền gửi tặng tham dự viên. Một số tham dự viên đồng cảm với các em nơi vùng Tây nguyên nghèo khổ đã đóng góp chia sẻ với các em, qua thầy Nhật, với mong ước các em được thêm chút ít dinh dưỡng trong khẩu phần ăn để thể chất khoẻ mạnh, các em mới tập trung học tốt.

Khoá học kết thúc trong niềm vui và sẻ chia.

Mỹ Tho, ngày 14/7/2013